

seatec

Suomen meriteknologiajulkaisu

Aker Arcticilla monipuolisia laivasuunnitteluhankkeita

Meriklusteria
kehitetään
MERIT
-hankkeessa

Tallink
avaa uuden
lehden
LNG-lautan
myötä

Meriklusteria kehitetään MERIT-hankkeessa

/// Energiansäästöön
lisäksi hankkeet
voivat liittyä esimerkiksi
huoltoon.

TEKSTI: MERJA KIHIL JA ARI MONONEN
KUVAT: HELSINGIN SATAMA OY

Erityisesti meriklusterin tietotekniikan edistämiseen painottuva MERIT-hanke alkoi virallisesti 1.11.2014. Hanketta johdetaan Helsingin kaupungin elinkeino-osastolla ja sillä tuetaan meriteollisuuden kohdistuvan ICT-alan kasvua kansallisesti ja alueellisesti. Esimerkiksi merenkulun toiminnallisen datan kerääminen ja jakaminen voisi tuoda alalle uutta liiketoimintaa ja muuta hyötyä.

Työ- ja elinkeinoministeriö rahoittaa MERIT-hanketta. Projekti jatkuu aikataulun mukaan vuoden 2016 loppuun.

”Ohjelmaa – kuten muitakin TEM:n meriohjelmia – rahoitetaan valtion vuonna 2013 päättämästä lisärahoituksesta koskien innovaatiokeskittymien kehittämistä. Rahaa on yhteensä neljä miljoonaa euroa”, kertoo MERIT-projektin vastuullinen vetäjä, erityisasiantuntija Ulla Tapaninen Helsingin kaupunginkansliasta.

”Tästä käynnistyi 11 projektia. Helsingin kaupunki ryhtyi kehittämään merialan ICT-klusteria.”

Erityisiksi painopisteiksi tulivat Tapanisen mukaan palvelualan ja tietotekniikan uudet yritykset.

Helsingin kaupungin tavoitteena on tukea elinkeinopolitiikan mukaisesti meriklusterin rakentumista. ”Kaikki hankkeet ovat elinkeinokehittämishankkeita ja ne toimivat paljon yhteistyössä.”

PALJON POTENTIAALIA

Tapanisen mukaan MERIT-hankkeessa on keskeistä meri-ICT:n ’ekosysteemin’ kehittäminen.

”Esimerkkinä Eniram on ollut kan-

sainvälinen menestystarina. Se on kehittänyt algoritmin, joka vähentää laivapolttoaineen kulutusta.” Energiansäästön lisäksi hankkeet voivat liittyä esimerkiksi huoltoon, kuten teollisen internetin käyttöön laivamoottoreiden huollossa.

”Meriteollisuudessa on paljon tämäntyyppisiä IT-hankkeita. Niissä on laskelmien mukaan liiketoimintapotentiaalia 50 miljardin euron arvosta vuosittain maailmanlaajuisesti”, Tapaninen mainitsee.

Helsingin kaupunki on järjestänyt MERIT-hankkeen tiimoilta useita tilaisuuksia alan yrityksille.

Doors from the Championship series

Choose Champion Door fabric fold-up doors and partition walls! Choosing Champion Door will give you doors suitable for the most challenging conditions – dependable, durable, highly insulated and with minimal servicing needs.

CHAMPIONDOOR®

Champion Door Oy | Hopeatie 2 | FI-85500 Nivala | FINLAND | Tel. + 358 8 445 8800 | Fax + 358 8 442 956 | info@championdoor.com | www.championdoor.com

”Projektin avaustilaisuudessa Finlandia-talolla oli paikalla 180 henkilöä. Yhteensä lähes 500 ihmistä on osallistunut MERIT-klusterin eri tilaisuuksiin.”

Tilaisuuksissa on käyty läpi hankkeiden mahdollisia aihealueita ja kerrottu os-toprosesseista.

”Noin 120 tietotekniikka-alan yritystä on jo mukana tässä, samoin kuin suuria meriteollisuuden toimijoita – kuten Wärtsilä”, sanoo Tapaninen.

”Vajaan vuoden aikana on jo ehditty tehdä enemmän kuin oli tarkoituskaan, mutta yritykset ovat innostuneet aiheesta. Kysyntää on ollut paljon.”

TIETOA SAATAVILLE

Meriteollisuuden ohjelmistoratkaisuja kehittävä Napa Oy:n toimitusjohtaja Juha Heikinheimo arvioi, että jaetun datan

Myös tietotekninen osaaminen on Suomessa hyvin kehittynyttä.

projektit voivat nousta keskeisiksi MERIT-hankkeessa.

”Yleistekin ottaen meriteollisuutta hyödyttäisi se, että digitaalista dataa kerättäisiin entistä laajemmin ja tuotaisiin se yleisesti saataville”, Heikinheimo pohtii.

”Suomessa ja maailmalla on juuri meneillään digitaalisen tiedon vallankumous. Hyvin nopeasti saataville on tullut paljon uutta tietoa.”

Esimerkiksi laitevalmistajat kerää-

vät yhä enemmän tietoa kaikista asennamistaan laitteista ja niiden toimivuudesta, usein langattoman tiedonsiirron avulla.

”Vastaavasti koko meriklusterilla – laivojen omistajilla, suunnittelijoilla, valmistajilla, luokittajilla ja muilla – on paljon digitaalisessa muodossa olevaa tietoa. Tällaisen tiedon laajempi hyödyntäminen voisi johtaa esimerkiksi parempaan kojeiden ja laivojen suunnitteluun, turvallisempaan ja tehokkaampaan operointiin sekä pienempiin ympäristöpäästöihin”, Heikinheimo painottaa.

UUTTA LIIKETOIMINTAA

Heikinheimon mukaan ’big datan’ eli suurten tietomassojen saaminen yleiseen käyttöön toisi meriteollisuusklusterin yrittäjille monenlaisia uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

”Suomella olisi hyvät mahdollisuudet hyödyntää kokonaisvaltaista tietoa nykyistä paremmin. Täällä on kilpailukykyinen ja edistysellinen meriklusteri, ja ulkomaankaupastakin valtaosa kuljetetaan meriteitse”, muistuttaa Heikinheimo.

”Myös tietotekninen osaaminen on Suomessa hyvin kehittyntä. Täällä on potentiaalia suurten tietomäärien käsittelyyn ja analysointiin.”

Kehitystä voi kuitenkin hidastaa kiistelemisen tietojen omistusoikeuksista.

”Toisaalta jotkut yritykset eivät halua

antaa sellaisia tietoja, joista joku muu voisi hyötyä jollakin tavalla. Alalla on melko paljon konservatiivista ajattelua”, Heikinheimo ihmettelee.

”Joka tapauksessa jo nyt saatavilla olevasta tiedosta olisi mahdollista kehittää uusia sovelluksia. Kaikkia tietojen yhdistelemisen mahdollisuuksia ei vielä edes tiedetä.”

TEKNOLOGIA EI RATKAISE ASIOITA

Kuivalastialuksilla liikennöivän ESL Ship-

ping Oy:n toimitusjohtaja Mikki Koskinen toivoo, että MERIT-hankkeen aikana nousee esiin uusia kilpailutekijöitä.

”Toistaiseksi hankkeessa on lähinnä rakennettu palveluntarjontaa. Konkreettisia mahdollisuuksia alan toimijoille varmaankin tulee näkyviin hankkeen edetessä.”

”Teknologia sinänsä ei ratkaise vielä mitään. Paljon riippuu siitä, miten teknologiaa pystytään käyttämään”, Koskinen korostaa.

”Meriklusteriin kuuluu paljon erilai-

sia liiketoiminta-alueita. Matkustajaliikennevarustamot ja konttilaivojen omistajat pystyvät hyödyntämään vaikkapa jaettua dataa eri tavalla kuin me.”

Koskinen arvelee, että muun muassa paremmat paikannusmahdollisuudet ovat merkittävämpiä yksikkö- tai konttiliikenteen toimijoille kuin kuivalastivarustamoille.

”Toki joillekin asiakkaillemme lastin paikantaminen voisi tuoda lisäarvoa”, hän myöntää.

”Alalla tarvittaisiin sellaisia uusia rat-

kaisuja, joita voitaisiin ’räätälöidä’ eri käyttäjäryhmille.”

Toisaalta joissakin merenkulun järjestelmissä kaivattaisiin enemmän standardisointia.

”Nykyisin alusten tulo- ja lähtötietojen ilmoittamiseen on jokseenkin joka satamassa erilaiset lomakkeet. Niiden yhtenäistämisessä olisi työsarkaa.”

TEHOKKUUTTA TOIMINTAAN

Finnpilot Pilotagen kuljetusjohtaja Aki Marjasvaara pitää MERIT -hanketta mielenkiintoisena.

”Pienalustoimijana Finnpiilot pyrkii tuomaan omaa näkökulmaansa meriteollisuuskluusterin kehittämiseen”, hän toteaa.

”MERIT-hankkeessa on paljolti kyse toiminnan datan hyödyntämisestä. Meilläkin on tähän liittyviä hankkeita työn alla. Laivan jokainen akseli tuottaa dataa, ja kaikkea voidaan hyödyntää liiketoiminnan arvioinnissa.”

Marjasvaaran mukaan eri osapuolten – kuten lastin omistajan ja vastaanottajan – olisi hyvä saada nykyistä enemmän dataa merikuljetusprosessista.

”On esimerkiksi mahdollista, että kuljetettavaan lastiin kohdistuu myrskyn

aikana kiihdytysvoimia, jotka ehkä vaurioittavat lastia. Sellaisista asioista olisi syytä tietää.”

Jos pilvipalveluun varastoidaan suuri määrä merenkulkualan dataa, Marjasvaaran arvion mukaan siitä varmastikin syntyy lisää palveluliiketoimintaa.

”Jo ennen MERIT-hankkeen alkamistakin olemme tuoneet esiin, että muun muassa pienaluspuolella olisi saatava käyttöön nykyistä enemmän dataa. Valmiiden management-palveluiden tarjonta on hyvin suppeaa.”

”Kun saamme lisää tietoa omasta toiminnastamme, pystymme tulevaisuudessa nostamaan merkittävästi omaa kustannustehokkuuttamme. On vain vielä selvitettävä, kuka hallinnoi datan varastointia ja miten tiedon jakaminen toteutetaan.”

Suomen olisi Marjasvaaran mielestä oltava aloitteellinen meri-IT:n kehittämisessä.

”Uudenlaisia järjestelmiä toteuttamalla voitaisiin parantaa Suomen merikluusterin mahdollisuuksia alan kansainvälisessä kilpailussa.”

”Yhdessä toimimalla saadaan aikaan toimivia kokonaisuuksia. Ratkaistavana on isoja kysymyksiä. Tällä alalla helpot asiat onkin jo tehty”, Marjasvaara muistuttaa. ■

MERITURVA

MERIALAN TURVALLISUUSKURSSIT

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus
puh. 019 - 2876 600 • www.meriturva.fi

Uudenlaisia järjestelmiä toteuttamalla voitaisiin parantaa Suomen merikluusterin mahdollisuuksia alan kansainvälisessä kilpailussa.